

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Ds K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Ds R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Ds K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Ds B. A. Knoppers, Amsterdam; Ds J. G. Kunst, Arnhem; Ds H. W. Laman, Assen; Ds C. Lindboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's Gravenhage; Dr J. W. Marnelstein, Amsterdam; Ds F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Ds J. C. Rullmann, Utrecht; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijss, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; E. Visser, Arnhem; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Ds J. de Vries, Tilburg; Ds J. D. Wielenga, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, 's Gravenhage.

Adres der Redactie:
Prof. Dr V. HEPP, Van Broekstraat 14, Amsterdam.

Drukkers-uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentieën: 25 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

Tot nadere aankondiging is het adres van den Eindredacteur: DUITSCHE KAMPWEG 10, WOLFHEZEN.

INHOUD: Coué en de Ethiek. II. — Uit de Schrift: Knechtliche wapenen (2 Cor. 10:4). — Kerkelijk Leven: De Krankecommunie, V (Slot). Edle koninkrijken! De Gereformeerde Studentenbeweging, VIII. — Literatuur en Kunst: Onrechtmatige critiek? — Het Boek van de Week. — Perschoon. — De Gen. Synode van de Geref. Kerken. — Kerknieuws.

COUÉ EN DE ETHIEK.

II.

Twee vragen houden ons bezig.
Wat wil Coué?
Hoe oordeelt hierover de Gereformeerde Ethiek?

Wat wil Coué?

Wij zullen zooveel mogelijk de gedachten van Coué zelf weergeven en niet van zijn volgelingen. De laatste hebben zijn gedachten breder uitgewerkt, maar zijn daardoor niet zelden afgeweken van den eenvoud van hun meester.

Voor ons ligt het voornaamste werkje van Coué: „La Maîtrise de Soi-Même par l'autosuggestion consciente”. Het is een uitgave van 1922. De oplage bereikte toen reeds de 53 duizend. Zeer waarschijnlijk zijn er na dien tijd nog meer drukken verschenen en groeide de oplage in evenredigheid. Hieruit blijkt wel de enorme belangstelling, welke hij heeft weten te wekken.

Er zag ook een Nederlandsche vertaling van het licht, onder den titel: „Zelfbeheersching door bewuste autosuggestie” van de hand van A. Kerdijk. Merkwaardig genoeg werd zij uitgegeven door de N. V. Theosofische Uitgeversmaatschappij te Amsterdam.

Het boekje doet wat reclame-achtig aan.

Het heeft een vrij bonten inhoud.

Voorop gaat de lezing van Coué over het onderwerp, in den titel uitgedrukt (in de Nederlandsche vertaling merkt men het niet, dat het een lezing is). Eindigt ze met een illustratie door een aantal genezingsgevallen, daarop volgt een afzonderlijk hoofdstuk, waarin enkel genezingsgevallen worden opgesomd. Dan worden uittreksels uit brieven gegeven, door dankbare patiënten geschreven aan Coué en zijn assistenten Mevrouw Léon en Mej. Kaufman, uittreksels, gelijk men ze ook bij Abdijstroop en Pink-pillen vindt. Verder brengt het boekje „Gedachten en Voorbeelden van E. Coué”. „Raadgevingen en onderricht aan zijn leerlingen en volgelingen”. „Een overzicht van de zittingen bij E. Coué”. „Eenige aantekeningen over de reis van E. Coué naar Parijs in 1918”. „Alles aan allen” (vragen aan en antwoorden van Coué, verzameld door Mevr. Léon). „Het Wonder in Onszelf” (een geestdriftig artikel uit een periodiek, gewijd aan Coué). „De Opvoeding zooals zij behoort te zijn” (een opstel van Coué zelf).

Een ware potpourri dus, welke den degelijken Nederlander eer afschrikt, dan tot kennisneming dringt.

Toch dient men voor dit keer eens over zijn degelijkheid heen te stappen ter wille van het belangrijke van het verschijnsel.

Waar de medische wereld, die anders nog al afstand weet te bewaren, zich niet te hoog acht er zich mee in te laten, kan kwalijk worden ont-

kend, dat deze methode er recht op heeft althans ernstig te worden genomen.

Hoofdzakelijk ontleenen we het overzicht der methode aan de genoemde lezing van Coué en waar wij citeeren, volgen wij de „geautoriseerde vertaling”.

Natuurlijk onthouden wij ons voorloopig nog van kritiek.

De spil van Coué's geneesmethode — men heeft het reeds begrepen — is de autosuggestie.

Deze is volgens hem een vermogen, dat ieder mensch bij zijn geboorte bezit en waarin een onberekenbare macht huist, welke naar gelang van de omstandigheden, de beste of de slechtste effecten sorteert.

In den mensch zijn er eigenlijk twee individuen. Het eene is bewust, het andere onbewust. Dit wordt o.m. toegelicht met het voorbeeld van den slaapwandelaar, die zonder wakker te worden de slaapkamer verlaat, een onvoltooid werk afmaakt, dan weer naar bed gaat en als hij 's morgens opstaat niet begrijpt, wie dien arbeid heeft verricht. Het bewuste individu of „zelf”, in den mensch heeft dikwijls een zeer slecht gehoor, het onbewuste „zelf” daarentegen een onfeilbaar gehoor, waarin de kleinste gebeurtenissen liggen opgesloten. Dit onbewuste „zelf” nu is lichtgelooovig en aanvaardt „zonder tegenspraak alles wat men er aan mededeelt”. Dit onbewuste bestuurt door middel van de hersenen de werking van al onze organen. Wanneer het meent, dat een bepaald orgaan goed of verkeerd werkt of dat wij een bepaalde gewaarwording hebben, ervaren wij dat ook werkelijk zoo. En niet slechts regeert het onze lichamelijke functies, maar al onze handelingen, onverschillig welke.

Dit onbewuste noemt Coué de verbeelding.

Eén van zijn grondstellingen is, dat men de verbeelding goed moet onderscheiden van den wil. Op den omslag van het Fransche werkje prijkt het motto: „Le n'est pas la volonté qui nous fait agir, mais l'imagination”, d.i. niet de wil doet ons handelen, maar de verbeelding. „Deze wil, waarop wij ons zoo trotsch beroemen, wijkt altijd voor de verbeelding. Dat is een volstrekte regel, die geen uitzondering toelaat.” Wanneer men een behoorlijk brede plank op den grond legt, durft ieder er over te loopen. Maar als die ergens in de hoogte wordt aangebracht, niet. Men wil het wel, maar men kan het niet. Waarom niet? Omdat men zich verbeeldt, dat men naar beneden zal vallen. In het eerste geval verbeeldt men zich, dat men het heel gemakkelijk ten uitvoer kan brengen. Wij volgen ook, vaak tegen onzen wil, het voorbeeld van anderen, omdat wij ons verbeelden, dat wij niet anders kunnen.

Het onbewuste of de verbeelding vergelijkt Coué bij een woesten stroom en een wild paard. Gelijk deze moet ook de verbeelding getemd worden. Dan wordt ze van onschatbare waarde evenals de rivier, welke elektrische kracht ontwikkelt en het paard, dat den ruiter draagt. Er is maar één macht, welke de verbeelding temmen kan en dat is de autosuggestie.

Suggestie definieert Coué als het mededeelen van een denkbeeld aan iemand anders. Maar deze bestaat eigenlijk niet. Want suggestie werkt niets uit, als zij niet door het onbewuste aanvaard wordt. Het kan gebeuren, dat een suggereerder bij perso-

nen, die hem anders zeer gehoorzaam zijn, iets onbetekenends suggereert en dat zijn suggestie faalt. De oorzaak hiervan is, dat het onbewuste dezer menschen het niet veranderde in autosuggestie. Autosuggestie is daarom het inplanten van een denkbeeld in zichzelf door zichzelf.

Gewoonlijk suggereert men zichzelf onbewust. Het moet er nu om te doen zijn, dat men het bewust doet. Aanvaardt het onbewuste de bewuste suggestie, dan zal deze ook werkelijkheid worden. Brooks, een volgeling van Coué, die in Engeland propaganda maakte voor diens methode en wiens werkje eveneens door A. Kerdijk is vertaald, noemt de onbewuste de spontane autosuggestie en de bewuste de geïnduceerde autosuggestie.

Coué wilde er dan ook niets van weten, dat zijn suggestie op de patiënten iets uitwerkte. Hij had, zoo verklaarde hij gedurig, nog nooit iemand genezen en bezat geen geneeskraft. Hij riep slechts de denkbeelden van gezondheid in hun geest op. Maar de resultaten dankten zij aan zichzelf, aan de verwerkelijking van hun eigen gedachten.

Ziekte nu komt bijna altijd voort uit de ongebreidelde verbeelding. Er zijn menschen, die voort uit voorspellen, dat zij op een bepaalden dag, onder bepaalde omstandigheden, migraine zullen hebben. Die krijgen zij dan ook. Coué beweert daarom, „dat indien een groot aantal menschen moreel en lichamelijke ziek zijn, dit komt omdat zij zich verbeelden ziek te zijn, hetzij moreel of lichamelijke: indien zekere personen een verlamming hebben, zonder dat zij ergens gekwetst zijn, komt dit doordat zij zich verbeelden, verlamd te zijn, en bij dergelijke menschen doen zich de wonderbaarlijkste genezingen voor”.

Het onbewuste is de oorzaak van vele kwalen, het kan ook genezing van die kwalen brengen, ja, niet alleen van de kwalen, welke het veroorzaakte, maar ook van werkelijke, organische ziekten. Daartoe is noodig, dat het door autosuggestie wordt bewerkt.

Men drage echter zorg, dat met het bewuste ook niet de wil op de verbeelding inwerke. Want dan spannt men het paard achter den wagen. Hier stelde Coué de volgende wetten op: „1. Als de wil en de verbeelding met elkander in strijd zijn, behaalt de verbeelding de overwinning, zonder eenige uitzondering. 2. In den strijd tusschen den wil en de verbeelding is de kracht van de verbeelding recht evenredig met het vierkant van den wil. 3. Als de wil en de verbeelding overeenstemmen, wordt de eene niet bij de ander opgeteld, doch wordt de een met de ander vernieuwvuldigd”.

Coué is ervan overtuigd, dat bijna elke ziekte kan wijken voor de autosuggestie. Er zijn evenwel twee categorieën van menschen, welke het tot bewuste autosuggestie niet kunnen brengen, i.o. de achterlijken, die niet in staat zijn te begrijpen wat autosuggestie is en 2o. zij, die het niet willen begrijpen. Deze vormen echter nauwelijks drie procent van de massa.

Hoe kan iemand nu leeren zichzelf te suggereeren?

Coué gaat hiervan uit, dat men slechts aan één ding tegelijk kan denken. Neemt een gedachte geheel het denkvermogen in beslag, dan heeft zij neiging zich in daad om te zetten. Als men een zieke er toe kan brengen te denken, dat zijn lijden verdwijnt, zal het verdwijnen.

RGEL!
handel
WOLLE
grote keuze
hool en lokaal
tis op aanvraag

Zee juist
verschonen

WORP
ODIEËN DER
EN EN LOF-
DEZANGEN

ig gezet met voor-
aspelen, voor orgel
zonder pedaal,
f gemeend koor
STIENDE.
P. STEENHUIS
ZIENE DRUK
onden . . f 5.50

IAN I. B. WOLTERS
ZEN - DEN HAAG

„De Reformatie”,
veel sympathie dit
ngen, wilt ook uw
-ADVERTENTIËN
ing zenden.

n Bijbel
k Onderwijs

n A. J. DREWES
artaal.

lad de Christelijke
verheugen in een
e behooren tot de
gebied van het
in, de best moge
punten van thes
heid.
ool met den Bijbel
een principieel
de opvoeding van
verzekerd houden

Bestuursleden
gt dan eens
bij ons aan.

LE COINTRE.

De opvoeding tot bewuste autosuggestie kan bevorderd worden door verschillende proefnemingen. Coué geeft er enkele voorbeelden van. Wij noemen deze één: Men late iemand eerst de handen kruisen en de vingers zoo dicht mogelijk in elkander drukken, ziet hem strak aan en houdt zijn handen licht drukkend op de zijne. Dan verzoekt men hem te denken, dat hij zijn handen niet los kan krijgen, dat men tot drie zal tellen, dat hij onderwijl moet denken: ik kan het niet, dat hij het bij drie dan moet beproeven en dat hij dan zal zien, hoe het hem onmogelijk is. Het resultaat zal zijn, dat hij de vingers niet kan loskrijgen en dat hoër hij zich inspannt om ze los te maken hoe vaster ze zich saamklemmen. Na een paar seconden verzoekt men hem te denken: ik kan, en zijn vingers zullen losraken. Aan deze proef zit nog wel wat meer vast, maar dit is genoeg om er een denkbeeld van te krijgen.

Iemand, die deze proefnemingen met succes heeft ondergaan, is rijp voor de genezende suggestie.

Deze autosuggestie moet iemand levenslang op zichzelf toepassen, niet alleen om ziekten te genezen en te voorkomen, maar ook om moreel beter te worden.

De heele methode-Coué vindt men weergegeven in de toespraak, waarmee Coué zijn zittingen placht te besluiten en die aldus luidt:

„Gij hebt mijn raadgevingen zoo juist gehoord. Welnu! om ze in werkelijkheden om te zetten, moet ge het volgende doen: Zoo lang ge leeft, moet ge alle ochtenden vóór ge opstaat, en alle avonden, zoodra ge in bed zijt, de oogen sluiten en twintigmaal achtereen met de lippen (dat is noodzakelijk) den volgenden zin herhalen, terwijl gij werktuigelijk twintig knoopen in een touwtje telt:

Iederen dag, in alle opzichten, word ik hoe langer hoe beter.

Denk aan niets in het bijzonder; de woorden „in alle opzichten” zijn op alles van toepassing. Beoefen deze autosuggestie met vertrouwen, met geloof, met de zekerheid, dat ge verkrijgen zult wat ge wenscht. Hoe grooter de overtuiging, des te grooter en sneller zullen de resultaten zijn.

Bovendien moet ge telkens als ge in den loop van den dag of van den nacht een lichamelijke pijn of moreele smart gevoelt, tot uzelf zeggen, dat ge er niet bewust toe zult bijdragen en dat ge die zult verjagen; dan moet ge n zooveel mogelijk afzonderen, de oogen sluiten en de hand over het voorhoofd strijken als het een moreele kwestie is of (over) het pijnlijke lichaamsdeel als het lijden lichamelijke is, en daarbij zeer snel, met de lippen, de woorden herhalen: „het gaat over, het gaat over, enz.”... zoolang het noodig is. Met een weinig oefening is de moreele depressie of de lichamelijke pijn na verloop van 20 of 25 seconden verdwenen. Iederen keer als het noodig is begint ge opnieuw.

Evenals bij de voorafgaande autosuggestie, moet men deze met hetzelfde vertrouwen, dezelfde overtuiging, hetzelfde geloof toepassen, en vooral zonder inspanning.

Dit moet, voegt de Fransche uitgave er aan toe, geschieden op heel eenvoudige, heel kinderlijke wijze. De formule moet herhaald worden op den toon, welke in de (Roomsche) kerk gebruikt wordt bij het opzeggen der litanie.

De algemeene autosuggestie des morgens en des avonds is de voornaamste, de bijzondere autosuggesties hebben slechts ondergeschikte waarde.

Welk een groote verwachting Coué van de autosuggestie heeft, blijkt wel het duidelijkst daaruit, dat hij ze zelfs voor de vorming van het kind in den moederschoot van het hoogste gewicht acht. Men hoore: „Inderdaad zal, wanneer een vrouw, die sedert enkele weken zwanger is, zich in haar geest het beeld vormt van de sekse van het kind, dat zij ter wereld zal brengen, van de lichamelijke en zedelijke eigenschappen welke zij wenscht, dat het bezitten zal, en wanneer zij gedurende den tijd der zwangerschap datzelfde beeld blijft vormen, het kind de begeerde seksen en eigenschappen hebben”.

Dit is een geschikt punt om af te breken en even te glimlachen.

HEPP.

UIT DE SCHRIFT.

Krachtige wapenen.

Want de wapenen van onzen krijg zijn niet vleeschelijk; maar krachtig door God. 2 Cor. 10:4.

Er wordt hier gesproken over den heiligen oorlog, dien de gemeente van Christus voor de eer van haar Koning heeft te strijden.

Wij voeren den krijg — zegt Paulus. Dat gold allereerst van hemzelf, die zijn apostolische bediening tegen de aanvallen der dwaalleerders had te verdedigen en daarin een heiligen veldtocht voor Christus moest voeren.

Maar het geldt niet minder van alle kinderen Gods.

Heel de Kerk des Heeren en alle belijders Zijns Naams hebben dezelfde dure roeping om den heiban van Israëls Koning te volgen en krijgsknechten te zijn in de machtige worsteling, die de historie der eeuwen omspant en waarin het gaat om de triump van het recht en de genade Gods, om de overwinning der waarheid over de leugen.

Dien geestelijken strijd hebben wij te voeren ofschoon wij wandelen in het vleesch. Dit is iets anders dan wandelen naar het vleesch. Dat laatste beteekent, dat wij de zondige neiging, die in onze natuur woont, met onzen wil volgen en het steigerend ros der booze begeerten den vrijen teugel geven, om ons te brengen, waarheen het wil.

Maar in het vleesch wandelen wil zeggen, dat wij op onzen tocht door dit leven onze door de zonde verzwakte en naar de boosheid geneigde menselijke natuur nog meedragen. Het zwakke, broeze lichaam met al zijn sterke prikkels tot zonde. Geeft ge aan die booze lusten toe, dan wandelt ge naar het vleesch. Roeping is nu lichaam te bedwingen en het tot dienstbaarheid te brengen.

Ofschoon wij hier op aarde nog in het vleesch wandelen, mogen wij den strijd, waartoe God ons oproept, niet naar het vleesch voeren.

Waarom niet? Omdat krijg naar het vleesch altijd uitloopt op overwinning voor het vleesch, maar niet voor den Geest Gods. In een geestelijken veldtocht passen alleen geestelijke wapenen.

Is dit niet juist onze zonde, dat wij zoo menigmaal tegenover vijandelijke machten in hart en leven, in kerk en wereld strijden willen met uitwendige, vleeschelijke wapenen, met een ijver, die niet uit God is, met kracht en overmacht, met wereldsche middelen, geld en goed, wijsheid en wetenschap of met de meerderheid in getal?

En dan verwachten wij daar waarlijk nog zegen op!

En we meenen nog de oorlogen des Heeren te voeren!

Maar de Heere trekt niet uit met onze heerkrachten.

De verleiding is zoo sterk om ook in een geestelijken krijg te grijpen naar vleeschelijke wapenen.

Wij menschen, zondaren geboren, kunnen met de vleeschelijke wapenen zoo gemakkelijk terecht.

We behoeven de hanteering daarvan niet in lange oefening te leeren. Ze is ons aangeboren. Juist omgekeerd is er een heilige exercitie noodig om ons met de wapenen van het Koninkrijk Gods vertrouwd te maken.

Gode zij dank, als wij door genade zeggen kunnen, dat de Heere onze Saulswapenrusting ons ontnomen heeft en ons geleerd heeft niet te vertrouwen op schilden, bogen, dolken of dappere oorlogsvolken. Dan zijn wij bekleed met de wapenrusting van Koning Jezus en kunnen moedig uittrekken in den oorlog.

Want de wapenen van onzen krijg zijn niet vleeschelijk.

Laten wij het eerlijk bekennen, dat wij van vleeschelijke wapenen vaak veel meer verwachting hebben dan van geestelijke.

De macht van legers en vloeten, van den handel en de beurs, van wereldschen invloed en menscheijk gezag schijnt veel sterker dan de macht van het geloof in Jezus Christus, dan de worsteling met geestelijke wapenen. En toch is het juist andersom.

Al spot de wereld tegen dat beweren in, God is Rechter die 't beslist. Daarom zegt de apostel: de wapenen van onzen strijd zijn niet vleeschelijk, maar... en dan zouden wij verwachten: maar geestelijk. Doch dat staat er niet. Neen, er staat: maar krachtig. Vleeschelijke wapenen zijn dus, hoe sterk zij schijnen, zwak en onmachtig voor God. En alleen de geestelijke wapenen zijn sterk en doen triumpieren.

Deze alleen zijn krachtig, niet door ons, die ze hanteeren, maar door God, die ze bereidde in het arsenaal des H. Geestes en er Zijn kinderen mee bekleedde, die ook hunne vingers onderwijst ten oorlog, hun moed en krachten verleent. Natuurlijke wapenen zijn alleen krachtig door het vernuft van den mensch, in verband met de krachten der natuur, die in de materie schuilen.

Maar in de geestelijke wapenen des geloofs werkt de kracht des Heeren, want daar ligt zijn Geest als verborgen krachtbron in.

O, dat wij het toch meer geloofden!

Wat zouden we kloeker strijden, moediger uittrek-

ken, beslister voortgaan en meer onvermoeid volharden tot het einde, krachtig door God.

M.

KERKELIJK LEVEN.

De Krankenscommunie.

V. (Slot).

Gelijk het Rapport vermeldt ried Calvijn aan, dat een Avondmaalsbediening aan zieken uitzondering behoort te blijven en dat een kerkeraad niet aan iederen kranke, die dit begeert, maar alleen dan, wanneer hij dit gewenscht acht, behoort toe te staan.

Het Rapport sluit zich daarbij aan. Wat het laatste betreft n.l. dat niet de wensch van den zieke, maar het oordeel van den kerkeraad den doorslag moet geven, is een alleszins nitnemende stelregel.

De bediening der genademiddelen mag nooit afhankelijk gesteld van het sentiment der geloovigen, maar is toevertrouwd aan de kerk.

Zeker, het gaat aan het hart, wanneer onder de tegenwoordige omstandigheden een ernstige zieke zulk een sterk verlangen heeft naar het sacrament van het Avondmaal en het moest hem door zijn kerkeraad worden geweigerd, omdat onze kerken dit gebruik niet hebben ingevoerd. En er is wel eens een kerkeraad geweest, die de orde in zulk een geval verbrak en het sacrament toch uitreikte. Dat moet natuurlijk als independentistisch worden afgekeurd.

Ook mag een kerkeraad zich niet zoo door de begeerte van een zieke laten beïnvloeden, dat zij over alle, ook wettige, bezwaren heenstuip.

Het sacrament mag niet in de sfeer van het subjectieve worden getrokken, maar behoort in die van het objectieve te blijven.

Wat ten deze mag en niet mag, moet ter beslissing worden gelaten aan de Heilige Schrift.

En als de Schrift zich hierover niet rechtstreeks uitspreekt moeten de beginselen der Schrift worden opgespoord en toegepast.

Het is dan ook goed, dat de Synode geroepen wordt zich daarover, thans vrij van vrees voor alle Roomsche superstitie, te beraden.

Toch kan — hoezeer men dit ook betreure — een beginsel maar zelden geheel worden uitgeleefd. Altijd zijn er weer zekere omstandigheden, waarmee men heeft te rekenen.

Aan een concessie ontkomt men bijna nooit.

Als een concessie beschouwen we Calvijn's advies om de Kranken-communie uitzondering te laten blijven.

Laten we alleen het beginsel spreken, dan meenen we iets tegenovergesteld te hooren.

Dan gelooven we, dat, wanneer het Avondmaal in de gemeente bediend wordt en zieken zijn er naar menscheijk inzicht voor geruimen tijd van verstoken, het beginsel juist meebrengt, dat de kerkeraad zijn zorg ook over hen uitstrekke.

Ons schijnt het eisch van beginsel te zijn, dat in de dagen volgende op de Avondmaalsbediening in de gemeente het sacrament ook naar zulke kranken worde uitgedragen.

Dat dan weer worde toegepast het van huis tot huis brood brekende.

Christus wil niet, dat de kerk karig zal zijn in het uitdeelen der menigsterlei genade Gods.

Niet omdat we het een heerlijke, een verheffende gedachte vinden, bepleiten we het, dat ook de kranken op deze wijze gemeenschap zullen hebben aan het lichaam en bloed des Heeren, gemeenschap ook met de geloovigen, die in het kerkgebouw hebben gecommuniceerd en in de gelegenheid worden gesteld om het bevel van hun Heiland na te komen: doet dat tot Mijn gedachtenis.

Allerminst willen wij het verheffende en heerlijke van die gedachte wegeijeren.

Doch daarin ligt voor ons niet het zwaartepunt. Dat is gelegen in het principiële.

En wij mogen dan ook zeker wel als voorwaarde stellen, dat zij, die hierover met ons in discussie zullen willen treden, als eenig uitgangspunt nemen de beginselen der Heilige Schrift.

Voorzover ons inzicht reikt behoort dan de Kranken-communie niet als uitzondering te worden toegestaan, maar heeft zij in zekeren zin als regel te gelden.

Men heeft begrepen, welke condities wij daarbij stelden.

Men bediene het Avondmaal niet ten huize van iemand, die voor een betrekkelijk korten tijd niet in de kerk kan komen.

Aan zoo iemand zal men ook niet een telefoon- of radiotoestel van kerkeraadswege in huis geven, opdat hij de preek kan volgen of op andere wijze in die behoefte voorzien.

We hebben een bepaalde categorie van zieken op het oog n.l. de chronische en zulken van wie men verwachten moet, dat hun krankheid zal eindigen met den dood.

Aan hen zouden we op geregelde tijden, n.l. telkens na de Avondmaalsviering in de gemeente het sacrament willen zien toegediend.

Dan gansch venden. En de ziek wamee meente. Van aurdijk Een zulk een sel wor noodigl woordig enkele ook en Wij maal Aan d ljk lang Dat is Daaro het voo aangenoe Wij z voortga

Edel

In het wij van God nooit li lessen ge een on den m aan de dene j ring van Wij v vragen, i ons hoog uitliet. Ieder; weleens dat moer Maar den, von keer. Telken Doch i wij het i passeert Wij v keer op en Amst Al zit de voorzi mate bez kingen it Immen rochie te Zullen Kampen de Theol En kan aan zulk Moet n mijden? Wij zul maar iets Vrije Uni zijn meeg scheidene deze in d toepasseli Nieman Maar n zien?

Is dat Heeft want dat het gedijn Kamper niet van daarvan a worden g En wat kent de s Het ker der Vrije Is het dige geme verkeerde Ware I Zwolle g onthrand, gische Sel leden en van versc Ja, wij ken — w soonlijke docenten geheel bij Daarenb onzer stu keerde str Helaas zoo zeker